DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIV. ZATURDAG den 10den DECEMBER 1836. N. 50.

Curaçao den 23 November 1836.

NAMENS het Gouvernement dezer kolonie wordt door den ondergeteekende kennelyk gemaakt, dat by dispositie van heden No. 704, aan den Heer José Antonio de Echenagucia het Burgerregt in deze kolonie is verleend.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 25 November 1836.

ALZOO ESTHER MICHAEL JEUDA LEAO, alhier woonachtig, zich by rekwest aan den Gezaghebber ad-interim dezer kolonie vervoegd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor de haar in eigendom aankomende slaaf ALBINUS BASILIUS, door de wandeling WILLIAM, zoo is het, dat de Heer Gezaghebber ad-interim voormeld, na vooraf den Kolonialen Raad te hebben gehoord, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den genoemden slaaf mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary aanteekening te doen: zullende, na verloop van dien tyd, de verzochte brieven van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

UITTREKSELS UIT SURINAAMSCHE COURANTEN.

NEDERLANDEN.

By besluit van den 15 July 1836, No. 86, zyn door Zyne Majesteit in het vaste korps zee-officieren bevorderd, als:

Tot kapiteins-luitenant ter zee, de luitenants ter zee van de 1ste klasse H. Ferguson, W. J. Jolly, D. Byl de Vroe, C. van der Hart, F. A. Johr, S. J. Grave van Limburg Stirum.

Tot luitenants ter zee van de 1ste klasse, de luitenants ter zee van de tweede klasse, J. F. E. von Römer, G. C. Zoutman, B. E. Stort, P. A. Talma, G. Vogelpoot, C. G. van Hoogenhouck Tulleken, F. W. van Gendt, J. T. van Lacum, P. A. Rivery.

Tot luitenants ter zee van de 2de klasse, de adelborsten der 1ste klasse R. W. Besier, J. P. L. Groeneyk, G. P. J. Mossel, P. Blommendal, J. van Maurik, J. C. van der Mandere, M. G. L. Faber van Riemsdyk, F. J. E. van Gorcum, G. G. A. Pels Rycken, P. Beelaers van Emmichoven, C. L. M. Smissaert, P. van Wageningen, G. D. A. Ampt, G. Tichelman, J. Andreae, C. J. G. Storm van 'sGravensande, R. C. Sloos, J. C. Schotel, P, van Wyhe.

En by besluit van dienzelfden dag, No. 87, in het vaste korps schryvers en victualiemeesters:

Tot schryvers en victualiemeester der 1ste klasse, de schryvers en victualiemeesters der 2de klasse J. W. Klis, W. C. H. Halverhout, P. J. de Quartel.

Tot schryvers en victualiemeesters der 2de klasse, de schryvers en victualiemeesters der 3de klasse B. J. Kuyper, W. P. de Meur, J. Heye, D. W. Hartman en C. Tilanus.

Tot schryvers en victualiemeesters der 3de klasse, de adjunct schryvers T. W. Wissel, J. E. Kempe, J. H. de Munck, C. D. Lammleth, P. C. W. Anemaet, G. L. Brönner, W. Web Knollaert en C. J. Waleson.

Men schryft uit 'sGravenhage dd. 10den Augustus:

De vaartuigen van het exercitie smaldeel, onder bevel geweest van den Schout-by-Nacht Ziervogel, hebben de bestemming gekregen om in gereedheid te worden gebragt, ten einde in het begin van October te vertrekken, te weten: ter versterking der zeemagt in Oost Indië, het fregat *Bellona*, onder kommando van den kapitein ter zee van Son, en de corvet *Castor*, onder dat van den kapitein luitenant ter zee Ampt, en in de West Indië, de brikken de *Valk*, onder bevel van den kapitein luitenant ter zee van Lennep Coster Jr. en de *Windhond*, onder dat van den officier van gelyken rang Kist; terwyl naar Smyrna en de Middellandsche Zee zullen worden bestemd de corvet *Hippomenes*, opgedragen aan den kapitein luitenant ter zee Moll, en de advies-brik *de Pellikaan*, onder kommando van den luitenant ter zee 1ste klasse Baron Rengers.

— Tot Kapitein by de kompagnie artillerie in de West-Indië is gepromoveerd, de oudste eerste luitenant van dat wapen aldaar, G. Mabé, in plaats van wylen den kapitein Plats, en tot eerste luitenant, de oudste tweede luitenant J. T. Cassa.

— Door Z. M. den Koning is bepaald, dat jaarlyksch, naar gelang van de bestaande behoefte, eenig hier te Lande diende hoofd- en andere officieren, die daartoe de vereischte hoedanigheden bezitten, by het leger in de overzeesche bezittingen zullen worden overgeplaatst, en dat een gelyk getal, als uit het vaderland naar de respective kolonien wordt gezonden, by opvolging van daar zal terugkeeren, en hier te Lande met behoud van hun regt tot avancement aldaar en onder genot van het tractement, aan hunne respective rangen en wapenen verbonden, à la suite van hun korps zullen gevoerd blyven en ter beschikking staan van het Ministerie van Kolonien, tot het verrigten van zoodanige temporaire commissien, enz. als in het belang van de koloniale dienst zal worden noodig geoordeeld. Het aantal dusdanige hoofd- en andere officieren, welke zich op den voorschreven voet hier te Lande zullen ophouden, zal nimmer het getal van vier en twintig mogen te boven gaan, waaronder niet meer dan een kolonel, twee luitenant-kolonels en acht majoors zullen zyn begrepen.

— Binnen weinige dagen zal de Generaal Majoor Verveer van hier vertrekken, om de hem opgedragene zending naar Nieuw-Guinea te vervullen. Hy zal, onder anderen, verschillende geschenken, die Z. M. de Koning aan het Opperhoofd der Ashantynen aanbiedt, overbrengen. Tot deze geschenken behooren ook een kostbaar met zilver en goud belegd kuras en harnas, welke, in de laatste dagen, op het Stadhuis alhier, ter bezigtiging gesteld zyn, en wier fraaiheid door ieder, die dezelve gezien en onderzocht heeft, geprezen wordt.

's Gravenhage, Oct. 9.—Naar men verneemt is, by gelegenheid van den Doop van den jonggeboren zoon van Z. K. H. prins Fredrik, van wege Z. M. aan burgemeesters en wethouders dezer stad uitgereikt de aanzienlyke som van *f* 5000, om onder de behoeftigen van alle gezindheden te worden uitgedeeld. Voorts is ook de aanzienlyke som van *f* 1000 geworden aan heeren diakenen der nederl. hervormde gemeente dezer stad.

— Naar men verneemt zal het fregat *Bellona*, hetwelk naar Oost-Indië is bestemd, en aan boord van hetwelk Z. K. H. Prins Willem Frederik Hendrik zich zal inschepen, door de brik *de Snelheid* worden vergezeld. De *Bellona* vervangt het fregat *de Maas*, hetwelk eerst voor den togt was bestemd, doch hetwelk bevonden is eene te belangryke herstelling te behoeven. Verder is nog naar de Oost-Indiën bestemd het fregat *de Zaan* en de korvet *Castor*, welke laatstgenoemde met den eersten zeilrée zal wezen.

— Z. K. H, Prins Willem Frederik Hendrik heeft dezer dagen met Kapitein Arriens een togtje naar den Helder gedaan, en is gisteren van daar in deze residentie terug gekeerd. Naar men zegt, is het vertrek van Z. K. H. naar Oost-Indië op den 10den dezer bepaald.

— Men verneemt, dat de heer Baud, gewezen gouverneur-generaal *ad-interim* van Neêrlands Indië, door Z. M. den Koning benoemd is tot staatsraad in buitengewone dienst en tevens in betrekking gesteld by het Ministerie van Kolonien, als adviseur voor de koloniale zaken.

— Een der brusselsche zoogenaamde gouvernements bladen verzekert, op grond van byzondere berigten uit Parys, dat het besluit van de duitsche Bondsvergadering van den 18 Augustus aldus luidt:

1°. Z. M. den Koning der Nederlanden, Groot Hertog van Luxemburg, door zynen ambassadeur by de Bonds-vergadering, te doen weten, dat dezelve hare toestemming niet kan geven tot den afstand van eenig gedeelte van Luxemburg, zonder schadevergoeding in grondgebied, maar dat het verbond, naar aanleiding van de verklaring der agnaten van het huis van Nassau, gezind is, om het gedeelte van Luxemburg, bedoeld by art. 2 van by de acte van scheiding van 15 October 1831, aftestaan, tegen ruiling van het gebied, aangewezen by art. 4 van de gezegde acte, onder voorwaarde, dat het belgische bewind de verpligting zal worden opgelegd, om in het aftestaan gedeelte van Luxemburg geene vestingwerken aanteleggen, en vooral de stad Arlon niet te versterken.

"De bepaling van de schadevergoeding van grondgebied in het Luxemburgsche, aan het Verbond te verstrekken, over te laten aan eene byzondere onderhandeling tusschen hetzelve en Z. M. den Koning der Nederlanden, ingevolge art. 5 van de acte van scheiding, met dien verstande, dat het gebied, hetwelk aan het Duitsch Verbond zal worden verstrekt, met hetzelve zal worden vereenigd, op gelyke wyze, als het aftestane deel van Luxemburg, en, zoo veel mogelyk, *in het belang van het Verbond zal worden verkozen, met betrekking tot de aaneenschakeling en den lyn van verdediging*, al ware het, dat hetzelve daardoor geene volledige vergoeding opleverde, ten aanzien van het bedrag der bevolking."

BEKENDMAKING·

DE HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie op heden morgen vroeg naar het onderhoorige eiland Aruba vertrokken zynde, zoo wordt hierby aan de ingezetenen dezes Eilands bekend gemaakt, dat Zyn HoogEdel Gestrenge, by dispositie van gisteren No. 739, krachtens het bepaalde in de tweede afdeeling der publicatie van den 11 October ll. No. 10, het Bestuur over dit eiland, gedurende Zyn HoogEdel Gestrengens afwezigheid, heeft opgedragen aan den ondergeteekende, die, ten gevolge daarvan, hetzelve van en met heden heeft overgenomen.

De Koloniale Ontvanger,
Majoor Kommandant van de Schuttery en den Landstorm,
C. L. VAN UYTRECHT.

Curaçao den 6 December 1836.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 5 December 1836.

HIERBY wordt bekend gemaakt, dat by dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie in dato 3 dezer No. 736, de Heeren JAN SCHOTBORGH Mz. en JAN HERMANUS RÖMER respectivelyk benoemd en aangesteld zyn tot Districtmeesters in het 1ste en 2de District der West Divisie op dit Eiland.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 9 December 1836.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 17 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 12 Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den [illegible] Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Inschryving.

BENOODIGD zynde in de maand January 1837 min of meer 50 vaten tarwe meel tot bakking van brood voor het Militaire Garnizoen &c., zoo zal met toestemming van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim de ondergeteekende Administrateur der Financien aan den voordeeligsten inschryver verlenen de leverancie van gezegd meel.

Die daartoe genegen zyn, kunnen zich met beslotene billetten vervoegen ten kantore van den Administrateur der Financien voormeld, uiterlyk tot Dingsdag den 27 dezer des voormiddags te 11 ure.

J. PH. BOSCH.

Den 9 December 1836.

GARNIZOEN TE CURAÇAO.

Militaire Administratie.

AANBESTEDING.

DE Administrateurs van het Garnizoen te Curaçao voornoemd zullen aan den minst inschryvende aanbesteden de leverantie als volgt:

1200 Ned. Ellen Brugsch Bont á 0,680 breedte, geschikt voor Hembden.

900 Ned. Ellen Vlaamsch Linnen, geschikt voor Broeken en Slopkousen; allen ten dienste van het Garnizoen dezes Eilands.

De gegadigden adresseren zich by beslooten biljetten op Woensdag den 14 December aanstaande des morgens te 10 ure ten Kantore van den Kapitein fungerende Kommandant der Troepen binnen het Fort Amsterdam, met overlegging van de monsters en vermelding der pryzen, onder korting nogtans van 2 percent voor het Fonds van buitengewone ontvangsten en uitgaven; zullende het antwoord daarop tenzelfden dag te bekomen zyn.

Curaçao den 8 December 1836.

Namens de Administrateurs voornoemd,
De Kapitein Kwartiermeester,
J. M. VAN EPS.

Curaçao den 8 December 1836.

DE Commissie ter indeeling tot en vrystelling van de Schutterlyke dienst, hare zitting voor de tweede maal, in de Raadzaal van het Gouvernements huis binnen het fort Amsterdam zullende vervolgen op Woensdag den 14 dezer des morgens te 10 ure, roept dezelve hierby op alle dienstpligtigen tot de Schutterlyke dienst, die nog niet ingedeeld zyn, ten einde op den gemelden 14 dezer vóór haar te verschynen om naar gelang van hunne woonplaatsen in de onderscheidene corpsen Schuttery en Landstorm te worden ingeschreven; op pœne als by het reglement voor de Schuttery is vastgesteld; zullende mede by die gelegenheid worden toegelaten de zoodanigen der ingedeelden als anderszins, welke redenen van vrystelling uit de dadelyke dienst zouden hebben intebrengen en verlangen mogen hunne belangen voortedragen.

Van wege de voormelde Commissie,
De Majoor Kommandant van de Schuttery en den Landstorm,
C. L. VAN UYTRECHT.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

D. C. Henriquez.	Christian H. Jansen.
B. en J. Penso.	Jan Jacob Varies.
Sophia Bulderslo.	Jan Vranken Deveylder.
Maria Franksca Daniel.	R. Romer.
Johannes F. Brunings.	Anna Pinedo.
Ines Endaya.	Gebroeders Lopes Fonseca.
M. Alvertier.	Jacobus Schmid.
Maria Abouat.	Kerrie de Larrey.
E. H. Lopez.	

Curaçao den 9 December 1836.

De Commis, belast met de opgemelde directie,
C. GORSIRA.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekenden als daartoe last hebbende, zyn van meening op Woensdag den 14den dezer ten hunne Pakhuize by Publieke Opveiling te verkoopen differente soorten van Yzer en Pleetwaren, Likeuren, Schryf en Postpapier, Boeken in blanco, Thee; benevens eene aanzienlyke party drooge goederen, waaronder voorkomen: Fransche gedrukte Katoen, Chilas, gestreept Diemet, Drill, O. L. Nanking, Calicoes, Mousseline, onderscheidene soorten van Doeken, Platilles, Warendorp van alle Nos., en al hetgeen verder te voorschyn zal worden gebragt; zynde deze goederen vóór en op den verkoopdag voor een ieder te bezien.

B. J. WEYMAR.
G. W. HELLMUND.

Den 9 December 1836.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekenden, geauthoriseerd zynde door den Heer JOHN JACOB GILGEOUS van Demerary, geven hierby kennis aan het publiek, dat zy contracten zullen aangaan met de genen, die onder billyke voorwaarden zich willen verbinden naar Demerary te vertrekken ten einde by den Landbouw te worden gebezigd. Ten opzigte der voorwaarden, zal men zich hebben te vervoegen ten hunne Pakhuize in de Heere Straat No. 31.

A. DE MEZA & ZONEN.

Curaçao den 8 December 1836.

NB. Zy hebben Twintig Slaven noodig, waarvoor billyke pryzen zullen gegeven worden.

NOTICE.

THE subscribers being authorised by JOHN JACOB GILGEOUS Esq. of Demerara, do hereby give notice to the public that they will contract with free people to go from this to Demerara, for agriculture employments, under very advantageous conditions. For particulars apply at their Store No. 31 Heere Straat.

A. D MEZA & SONS.

Curaçao 8th December 1836.

NB. Wanted by the subscribers Twenty Slaves, for which liberal prices will be paid.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

DECEMBER 1836.

L. K. Donderdag den 1 te 5 u. 36 m. 's morgens.
N. M. Donderdag den 8 te 8 u. 24 m. 's morgens.
E. K. Woensdag den 14 te 11 u. 16 m. 's avonds.
V. M. Donderdag den 22 te 7 u. 39 m. 's avonds.
L. K. Vrydag den 30 te 11 u. 17 m. 's avonds.

OVERLEDEN op verleden Maandag avond den 5den dezer, de Heer MOISE CARDOZE, in den ouderdom van 69 Jaren.

CURAÇAO.

Verleden Dingsdag den 6 dezer, vroeg in den morgen, is de HoogEdel Gestrenge Heer Gezaghebber *ad-interim* dezer kolonie, vergezeld van Hoogdeszelfs Adjudant, den Heer E. J. SLENGARDE, 2de Luitenant by het Garnizoen alhier, aan boord Z. M. Brik ECHO, gekommandeerd door den Luitenant ter Zee 1ste Klaase BOURICIUS, naar Aruba vertrokken; en als passagier de WelEdele Gestrenge Heer Mr. J. B. GRAVENHORST.

Met de Nederlandsche schoener AURORA, Kapitein A. DE HASETH, van Suriname, hebben wy de *Nieuwe Surinaamsche Courant* ontvangen, loopende van den 11 Juny tot den 23 November.

☞ Tot narigt onzer correspondenten te Suriname dient, dat wy by aanhoudendheid geregeld onze Courant aan de onderscheidene drukkeryen aldaar hebben gezonden; doch dat wy sedert een geruimen tyd geene andere Surinaamsche Couranten hebben ontvangen, dan die met de AURORA.

Als wy eens als onpartydige regters in de zaak tusschen de liberale gouvernementen en de geestelykheid uitspraak moesten doen, in het al of niet afschaffen der tienden, zoo zouden wy de geestelykheid toch geen volkomen ongelyk kunnen geven.— Elk mensch mag toch voor zyne eigene belangen zorgen, en men kan de geestelykheid niet zoo kwalyk nemen, dat zy zoo blyft aandringen om uit de tienden betaald te worden.

De ondervinding toch heeft geleerd, dat byna alle revolutionaire gouvernementen na de tienden afgeschaft te hebben, spoedig gestaakt zyn met de geestelykheid uit de publieke schatkist aftebetalen; zulks heeft thans weer plaats in Portugal. Don Pedro had de tienden afgeschaft en bepaald: dat de geestelykheid uit de nationale schatkist moest betaald worden; doch het tegenwoordige ministerie heeft een besluit genomen, waarin in aanmerking genomen wordt, dat 'sryks schatkist zulke groote uitgaven hebbende om de achterstallige intressen aftebetalen, niet langer in de behoeften der geestelykheid kan voorzien, zoo dat elk kersspel genoodzaakt is zyne eigene geestelyken te onderhouden.

Indien de geestelykheid uit vrywillige bydragen moet onderhouden worden, dan zal hun inkomen vry schraal wezen. Slechts wanneer er een zeer groot gemeente is, en dat er maar een priester bestaat, kan hy op een gematigd bestaan hopen; om die reden hebben de gouvernementen in Spanje en Portugal alle verdere wyding van priesters verboden, daar de open vallende plaatsen eerst door de thans buiten functien zynde priesters moeten bezet worden.

Wanneer men de voortgang der wysbegeerte in Spanje, Portugal en spaansch en portugeesch Amerika in aanmerking neemt, en men vergelykt dan eens onzen leeftyd met de middeleeuwen, welk een hemelsbreed onderscheid tusschen den gindschen tydgeest en die dezer eeuw!

De Pausen van gindschen tyd den tydgeest in hunne magt hebbende, waren aardsche goden. Zy zetteden hun voet op het hoofd van twee duitsche Keizers; een engelsche Koning moest zich door monnikken laten geeselen tot boetedoening zyner zonden; en een groot aantal andere vorsten heeft zich dergelyke vernederingen moeten laten welgevallen.

Vooral strekt de stap, dien Paus Hillebrand nam om het celibaat in te voeren, tot een bewys der almagt van de Pausen, om zoo vele jeugdige priesters te dwingen, de stem der natuur te smoren en de gelofte van eeuwige zuiverheid te doen. Wel is waar verhieven zich van alle kanten klagten tegen dezen maatregel; de bejaarde Paus en zyne kardinalen hadden mooi praten van eeuwige zuiverheid; doch zy mogten niet beslissen over de neiging van jonge mannen, en Hillebrand haalde echter zyn besluit er door. Het dichtstukje in een der laatste nommers der letteroefeningen, zynde het beklag eens priesters over het celibaat, is naar waarheid:

Waarom moesten stugge grysaards,
Zonder merg en zonder gloed,
Voor altyd het lot beslissen
Van den man met jeugdig bloed!

In den loop der eeuwen is deze magt by graden afgenomen en in dezen tyd byna

vernietigd. Slechts in Italien, waar Oostenryk met een yzeren arm de volkeren in gehoorzaamheid en onderwerping aan 's Pausen gezag houdt, blyven de middeleeuwsche inrigtingen nog in aanwezen; doch wordt Italien eenmaal onafhankelyk, dan gaat het denzelfden weg op, als de spaansche en portugesche natie.

Het schynt, dat Venezuela het eerst van alle katolyke natien de kerkhervorming, die zoo vele verlichte wetgevers gewenscht hebben, zal doorhalen. Keizer Jozef II. stiet zich het hoofd. Napoleon wilde zulks wel doen, doch zag de onmogelykheid in, en zonder zich verder moeite te geven om tegen den stroom optewerken, liet hy zich maar afdryven, toen hy met den Paus het Concordaat van 1801 sloot.

De maatregelen tot dit doel, door Don Pedro en de spaansche liberalen genomen, zyn nog te jong om over den uitslag te kunnen oordeelen, als zy maar niet hetzelfde gevolg hebben als die der fransche republiekeinen, welke in hunne geboorte zyn gesmoord.

De regering van Venezuela heeft in haar voordeel de uitwandeling zoo veler priesters gedurende de revolutie, en ook het vrolyke tropische klimaat, dat den mensch eerder tot de onverschilligheid dan tot het fanatismus doet overhellen.

De massa des volks is het gezag der priesters ontwend; aan zulke geweldige maatregels, als het bannen eens bisschops gewoon; de regering heeft het daarom in hare magt de geestelykheid naar haren zin te dwingen. De hooge standen zyn door de afwisselende kansen des oorlogs buiten 'slands geweest, hebben aldaar liberale gevoelens opgedaan, die verder gekoesterd worden door den omgang met vreemdelingen.

De reizigers, die de onderscheidene plaatsen der tegen over ons liggende vaste kust bezocht hebben, getuigen eenparig, dat de devotie aldaar zeer is afgenomen; de priesters zyn er schaars geworden, men betoont weinig eerbied meer voor hen; de mannen uit den beschaafden stand ziet men zelden in de kerk, ook niet op de feestdagen; de vrouwen alleen wonen nog yverig de mis by; doch zulks is overal: by de vrouwen heerscht meer devotie dan by de mannen. En als wy eens nader bekend waren met de inwendige gesteldheid der Venezuelaansche natie, dan zouden wy ondervinden, dat in deze pleitzaak tusschen de regering en den Aartsbisschop, de mannen de party der eersten en de vrouwen die van den laatsten hadden gekozen.

Men leest in de *Messager* van den 16 October het volgende ;—

Een correspondent uit Londen kondigt aan, dat het ontworpen huwelyk tusschen de princes Victoria en den jongen prins van Saxen Coburg schynt te zullen vervallen wegens de tegenkanting van den Koning van Engeland. Men voegt er by, dat deze monarch, die zyne gevoelens niet ontveinst, vóór het geheele hof heeft gezegd: "*Wy hebben Coburgs genoeg.*" Men zegt dat Koning Willem genegen is om de princes tot het huwelyk met een prins uit het huis van Oranje overtehalen. De afkeer van den Koning van Engeland tegen het huis van Coburg gaat zoo verre, dat hy den Koning van de Belgen, gedurende zyn jongste verblyf te Londen, niet wel heeft ontvangen.

Men zegt, dat de Princes Victoria eene volkomene opvoeding genoten heeft. Zy spreekt met vloeibaarheid en sierlykheid byna al de moderne europesche talen; zy is meesteres der latynsche taal; en zy heeft groote vorderingen in de wiskunde gemaakt. Zy is ook eene uitmuntende muzykante, zy woont dikwyls de byzondere concerten by, die in dit jaargety in het paleis te Kensington gegeven worden. Zy zal aanstaande maand Mei meerderjarig verklaard worden.

Frankfort, Oct. 9.—In brieven uit Konstantinopel, van den 15 September, wordt melding gemaakt van eene sterke spanning tusschen de Ulema's (wetgeleerden en hoofden der Kerk) en den Sultan. Deze spanning scheen haren grond te hebben in de hervormingen en nieuwigheden, die de Sultan by voortduring invoerde. Men duchtte, dat dezelve, zeer bedenkelyke gevolgen zou hebben; immers, men was niet vreemd van het denkbeeld, dat de Sultan zich door een bloedigen maatregel van den tegenstand en de ontevredenheid der Ulema's zou trachten te ontslaan, en in dit geval verwachtte men hevige schokken in geheel het ryk.

— Uit Napels meldt men, dat er twee fregatten uitgerust werden, die ten spoedigste naar Spanje moesten zeilen; het gerucht wilde, dat die vaartuigen bestemd waren, om te gelegener tyd de Koningin van Spanje naar Napels overtevoeren.

Een brief van Frankfort van den 5 October, zegt: De gelykstelling der Joden is in het Keurvorstendom Hessen afgekondigd geworden. Deze maatregel was in de staten vergadering door het gouvernement zelfs voorgesteld geworden. Voortaan zullen de Joden dezelfde regten en voorregten als de andere inwoners van dat land genieten.

PORTUGAL.

Lissabon, Oct. 2.—De herstelde burgerlyke regering van 1820 telt maar weinige weken sedert hare tweede geboorte en zal naar alle waarschynlykheid niet veel meer tot derzelver ontbinding tellen. Deze zaak heeft niet aan allen behaagd. Het volk is onverschillig omtrent de vyandschap en twisten, die tusschen de beide afdeelingen van de liberale party plaats hebben. Zoo lang de soldaten geregeld betaald worden, zal alles welgaan, maar een stilstand van uitbetaling zal andere gedachten by hen verwekken en hen naar een ander verwisseling doen verlangen, welke, wanneer zy zulks verkiezen, zy het kunnen bewerken.

Te Oporto is de nieuwe Constitutie insgelyks niet door het volk bemind, derzelver afkondiging verwekte geene luide toejuiging zoo als men verwacht had. Een persoon, die gisteren met de stoomboot van die stad aankwam, berigt: dat de afkeer tegen dezelve zoo groot is, dat er bedreiging door het volk gedaan is om gewapend tegen Lissabon optetrekken, met zich voerende het hart van Don Pedro, dat nu in de Serra klooster bewaard wordt.

SPANJE.

Veldtogt van den Carlisten Generaal Gomez.

Terwyl Don Carlos zich in het gebergte van Navarre had verschanst, zond hy de afdeeling van Gomez af om door de linien der Cristinos heen te treken en de tegenparty aftematten en te bestoken. Dit plan slaagde buiten alle verwachting. Gomez trok tot zich de overige Carlisten benden, die het land afliepen, en kreeg een legerkorps van meer dan 7000 man. Hierby kwam de zucht der Spanjaarden om avontuurlyke togten te doen, zoo dat zyn leger korps aangroeide als een sneeuwbal, die van de Alpen komt rollen. Zyn togt werd nog gemakkelyk gemaakt door de woestheid en verlatenheid van midden Spanje, waar men dagen lang door onbewoonde streken trekt, een onheil, dat de natie aan de inkwisitie heeft te danken; ook waren de liberalen zyn doel gunstig door hunnen opstand tegen de Koningin. Dus gelukte het hem zonder weerstand het midden Spanje te doorloopen en overal brandschatting te leggen of de steden te plunderen. Op een kleinen afstand van Madrid gekomen, stootte hy op eene divisie Cristinos, bestaande uit de schuttery van Madrid en de helden van La Granje, (zoo wordt de bezetting van Madrid genoemd, die ter plaatse van dien naam de Koningin dwong om de Constitutie van Cadix aantenemen) dan deze helden bewezen, dat het gemakkelyker valt een oproer tegen de regering te verwekken dan tegen krygszuchtige vyanden te stryden. De Cristinos werden met een zwaar verlies geslagen, en de bevelhebber van de divisie Narcisso Lopez, wiens naam de lezer meermalen in deze Courant heeft gevonden ten tyde van den oorlog op de overkust, waar hy geboortig is, werd door Gomez gevangen genomen. Na deze nederlaag verspreidde zich de schrik in Madrid, men waande de vyanden reeds aan de poort te zien, en vele aanzienelyken verlieten de stad, Gomez beproefde echter geen aanval op de stad te doen, zoo men zegt, om dat hy met Cabrera om het opperbevel twiste. Ondertusschen kwam er een sterk korps troepen uit het noorden de stad te hulp en Gomez trok ten oosten van Madrid naar La Mancha, Hier werd hy door den Generaal Alaix aangetast en verslagen, waarby de geplunderde buit verloren ging.

Niettegenstaande dit verlies trok Gomez zuidwaarts op door het gebergte Sierra Morena en daalde af in Andalusien. Men weet niet of zulks in zyn plan lag. De Cristinos zeggen, dat hy door zyne neerlaag hiertoe genoodzaakt is geweest, wyl het zyn plan niet kon zyn om zich in het liberale Andalusien te begeven. Gomez drong diep in deze provincie door en trok den 1 October Cordova binnen. De schuttery nam echter de wyk in het kasteel, zoo dat Gomez zich in deze stad niet heeft kunnen staande houden; hy ontruimde dezelve en trok oostwaarts op, misschien om zich in Murcia te werpen.

Het laatste berigt te Parys aangaande hem is eene telegraphische tyding uit Bayonne, eindigende als volgt:

"Gomez is den 6 October Baeza binnen getrokken. Alaix volgde hem.... Hier waren de seinen door de duisterheid des avonds niet meer te onderscheiden."

De opperbevelhebber van het leger der Cristinos, Rodil was met een legerkorps van Toledo naar Andalusien vertrokken ten einde de voortgangen van Gomez te stuiten.

In de legerpositien in Navarre hadden geene veranderingen plaats gehad, De Cristinos hielden zich verschanst, zynde te zwak om aanvallender wyze te werk te gaan, en de Carlisten hiervan gebruik willende maken, hadden hunne linie van verschansing aangevallen, doch dezelve niet kunnen breken,

De aanval op de linien vóór St. Sebastiaan op den 1 Oct was insgelyks afgeslagen.

Telegraphische tyding.

"Bayonne den 13 Oct.

"Gomez is den 1sten dezer te Cordova binnen getrokken. De schutters en het garnizoen, die in versterkte huizen opgesloten waren, hebben aan den vyand weerstand geboden.

"Bayonne den 14 Oct.

"De Carlisten bevelhebber Sanz heeft den 4 Oviedo aangevallen; maar hy heeft eenigen weerstand ondervonden en is naar Elgrado terug getrokken.

"Gomez is van Cordova terug getrokken en is te Baena binnen gekomen, waar hy eene schermutseling met Escalante moest gehad hebben."

Te Madrid was alles rustig; doch de schatkist was leeg. De gedwongene geldheffing vond veel tegenstand; de provintien waren door de Carlisten benden afgeloopen en geplunderd; de fabrieken en andere handteeringen stonden stil; het was de ingezetenen niet mogelyk om zulk eene buitengewone schatting te betalen.

De spaansche liberalen bewyzen door hun gedrag, dat zy geene redelyke vryheid kunnen waarderen. Zy hadden zich aan de Koningin moeten aansluiten, en niet in dit oogenblik van gevaar een opstand beginnen, dit was eene buitengewone dwaasheid. Geen menschelyk oog ziet een einde aan dezen burger oorlog!

Het *Journal de Commerce* merkt het volgende aan:

Een iegelyk spreekt thans van de Spaansche zaken: de gevaren van de Koningin Christina nemen met elken dag toe, en haar toestand wordt inderdaad zeer hagchelyk. Zy is nu tusschen de constitutie van 1812 en de armee van Don Carlos ingesloten. Wat zal men te Parys doen? De heer Thiers blyft op de tusschenkomst aandringen; maar van hoogerhand is men er tegen, en de ambassadeurs verklaren, dat zoodra er eene armee oprukt, men er ook eene zal laten aanrukken. De raads-president is dus in de grootste verlegenheid. Wy houden het er voor, dat men niets zal doen; dat onze troepen de Pyreneën niet zullen overgaan; en dat men hoogstens aan den generaal Bernelle eenige duizend man zal zenden, waarmede het vreemden-legioen noodzakelyk moet versterkt worden. Wy zeiden het reeds meermalen en herhalen het: er zal geene gewapende tusschenkomst in Spanje plaats hebben; men zal althans wachten tot dat Don Carlos zich met de constitutie van 1812 zal gemeten hebben, welke men niet denkt, dat het tegen hem zal kunnen uithouden; en als men dan tusschen beide treedt, zal het niet voor de constitutie van 1812 wezen. Die Spaansche zaak is van begin af aan verkeerd behandeld geworden. Voor twee jaren zouden twee of drie regimenten voldoende zyn geweest om er een einde aan te maken; nu zou men eene armee noodig hebben, en bovendien het overige Europa trotseren moeten.

Het adres aan de Spaansche Koningin-regentes te Saragossa opgemaakt, waarby de geheele provincie Arragon zich aan het gezag van het Gouvernement te Madrid onttrekt.

Onafhankelykheids-verklaring van Arragon.

"Mevrouw! Er bestaan noodlottige tyden voor de volken, waarin zy het vertrouwen verliezen, dat zy in hunne gouvernementen behooren te hebben; de vreesachtigen zyn verschrikt, de moedigsten verliezen hunne veerkracht; tydstippen, waarin vele lieden hunne regtschapene gevoelens verbergen, met angst hunne blikken op de toekomst werpen, die zich in het donker gehuld aan hen vertoont; zoodanig is de gesteldheid van Spanje sedert het midden van de maand Mei jl. Altyd de weldaden erkennende, welke de natie aan U. M. te danken heeft, en bestendig hare deugden en edele gevoelens waarderende, willen wy haar edelmoedig hart niet bedroeven door al de rampspoeden op te sommen, die deze gesteldheid kenmerken.

"De geheele natie kent zeer goed de omstandigheden, welke aan het bewind gebragt hebben de ministers, die sedert derdehalve maand de teugels van het bestuur in handen hebben. De afkeuring die toen plaats had, is genoeg bekend; en de vrymoedige openbaring, welke de volks *estamento* daarvan voor den troon U M. bragt, was byna algemeen. De ontbinding der Cortes had daarop plaats, eene daad van geweld en wraakzucht, waardoor de reeds bestaande verbittering nog vermeerderd werd.

"De proclamatie door U. M. aan de Spanjaarden gerigt, toen hoogstdezelve de Cortes byeenriep, welke de grondwet herzien moeten zette voor het oogenblik de verontwaardiging ter neer en deed de gemoederen weder hoop opvatten. Niets was gemakkelyker dan deze illusie te laten voortduren; maar de daarop gevolgde willekeurige en strenge handelingen, de blykbaar door personele wraakzucht ingegeven afzettingen, deden haar wel spoedig verdwynen en lieten in Uwer Ms. ministers geen ambtenaren zien die veerkracht en vastheid bezaten, maar onverzoenlyke ... den, die den teugel vierden aan hunnen persoonlyken haat en hunne wraakzucht. Wy zullen in geene byzonderheden over al die daadzaken treden. Welk Spanjaard kent dezelve niet! wie heeft niet met smart en droefheid de vreemde geruchten vernomen, de gunstblyken by voorkeur aan de zoodanigen verleend, die gehouden worden als het meest vyandigst gezind tegen het ons beheerend stelsel van vryheid en wetgeving? Voor wie heeft men het kunnen verbergen, dat het gouvernement Uwer M. door lieden bestuurd wordt, die, om hen met geene ander benaming te bestempelen, althans geen regt op het openbaar vertrouwen hebben? By eene zoo treurige gesteldheid zyn tegenspoeden gekomen, invallen van de oproerigen, de vermeerdering hunner aanhangers, de wegsmelting onzer gelederen en de ontmoediging onzer troepen, gepaard met eene den vyanden onzer vryheid weinig gewone vermetelheid.

"De toestand is gevaarlyk en smartelyk. Onmogelyk kan het volk langer zyn lot toevertrouwen aan hen die er toe besloten schynen om hetzelve in eene zoo verschrikkelyke onzekerheid te laten verkeeren.— De stad Saragossa, van deze gevoelens levendig doordrongen, verbeidde angstiglyk een straal van geluk, waardoor het de rampen eener altyd noodlottige scheuring zoude kunnen vermyden. De yver door de autoriteiten voor het behoud der eenheid aangewend is groot; zy zyn door opofferingen noch inspanningen afgeschrikt geworden, om het gouvernement een vertrouwen te verwerven dat zy zelven het niet toedroegen; maar de verbittering is ten laatste sterker geweest dan alle hare by zoo menige gelegenheden herhaalde pogingen; haar morele invloed heeft de te sterk bedwongen gevoelens, die ook zy zelven deelden, geen langeren weerstand kunnen bieden; en tusschen de verschrikkelyke keus geplaatst van of gehoor te geven aan de regtvaardigheid dier gevoelens, of oorzaak te zyn eener verschrikkelyke ontknooping, die de rampen des vaderlands nog zoude verzwaard hebben, hebben zy niet geweifeld den weg in te slaan, welken rede, menschelykheid en hun eigen patriotismus hun aanwezen.

"Dit gewest, Mevrouw! verklaart derhalve, daar de Cortes niets over de grondwet beslissen, zich zelf onafhankelyk van het gouvernement U M. en onder het schild van de constitutie van 1812; van zyn regt doordrongen, zal het by zyn besluit volharden om zelf zyne zaken te besturen en deze niet langer te laten in handen onbekwaam in de tegenwoordige crises om de teugels van het bewind te voeren. De liberalen, in de zaken betrokken, zyn talryk; de gevaren die hen omgeven zyn groot genoeg om geen heil te hopen van degenen die hun zoo veel wantrouwen inboezemen. De burgeroorlog heeft eene nieuwe impulsie noodig, welke de vyanden des vaderlands ontmoedigt; deszelfs brave verdedigers behoeven een' nieuwen spoorslag, welke hun moed en hunne geestdrift kan verlevendigen. De mannen, die zich voor het liberaal stelsel hebben verklaard, behoeren een' zekeren en billyken waarborg te hebben van niet ten derden male het slagtoffer te worden van den onverzoenlyken haat hunner vyanden.

"Zoodanig, Mevrouw! zyn de gevoelens, die de ondergeteekenden en de bewoners van dit gewest vervullen, waarvan de eerste deszelfs belangen vertegenwoordigen, enz.

"De adressanten besluiten, Mevrouw! met de opregtste wenschen voor U. M. te ontboezemen, die zy steeds als hunne koningin beschouwen, als het voorwerp hunner erkentelykheid, liefde en hoogste achting."

By het vestigen van de algemeene aandacht op de Spaansche staatsregeling van 1812, zal het niet onbelangryk voorkomen, den hoofdinhoud daarvan te doen kennen:

Die staatsregeling bestaat uit een groot aantal artikelen. Zy neemt tot grondslag: dat Spanje aan het volk behoort, en geen erfgoed van eenig geslacht is. De afgevaardigden worden door de tweede hand verkozen, en ofschoon dus niet regtstreeks, toch door eene soort van algemeen stemregt. Alle ingezetenen benoemen namelyk in hunne districten kiezers, die op derzelver beurt kiezers kiezen, die in de hoofdsteden der provincien zamenkomen, om de afgevaardigden voor de Cortes te benoemen. De Cortes vergaderen telken jare den 1sten Maart, zonder door het Koninklyk gezag te worden opgeroepen. Derzelver zitting duurt drie maanden, en kan eene maand in duur verlengd worden, indien twee derden der afgevaardigden zulks goedkeuren. Om de twee jaren worden de Cortes hernieuwd. Wanneer de Souverein de Cortes opent, moet hy zonder lyfwacht verschynen. Geen afgevaardigde mag eenige gifte noch gave, eerbewys of pensioen van den Souverein aannemen. De Souverein kan geene toestemming op wetsvoordragten weigeren, geen' oorlog verklaren, geen' vrede maken, noch onderhandnlingen over verdragen voeren, zonder bewilliging van den Raad van State; en wanneer een lid uit dezen raad uitvalt, wordt door de Cortes een drietal kandidaten aan den Souverein voorgedragen, waaruit dezelve een' tot vervulling van de opengevallen plaats moet benoemen.

De Cortes bestaan uit slechts éénc kamer; welke bepaling de meeste tegenkanting heeft ontmoet, dewyl men haar geheel ongeschikt oordeelde voor de rigtige overweging van zaken. Doch de waarheid schynt, dat die overweging in de hand wordt gewerkt door de bepaling, dat de Souverein niet door eene loutere weigering een maatregel kan doen vervallen, maar de redenen van zyne weigering moet openbaren. Indien deze redenen niet binnen 30 dagen worden blootgelegd, wordt het stilzwygen als een kenteeken van bewilliging aangemerkt. De verworpen maatregel mag in de volgende zitting weder ingediend worden, en wanneer die weder afgewezen wordt, mag dezelve voor de derde maal in de weder volgende zitting voorkomen, en in het laatste geval aangenomen wordende, dan wordt geene bekrachtiging des Souvereins vereischt. Daar de Cortes om de twee jaren vernieuwd moeten worden, volgt hieruit, dat een maatregel, die driemalen is voorgekomen, door twee vereenigingen van verschillende personen wordt onderzocht. Deze staatsregeling geeft ook de magt, om haar na zeker tydsverloop, zeven of tien jaren, te wyzigen; en in 1820—23 was het een groot twistpunt, of het tydsbestek, dat verloopen was sedert *Ferdinand* de staatsregeling op zyde geschoven had, al dan niet voor de berekening van het tydsverloop daartoe in aanmerking mogt worden genomen. De constitutionelen van die dagen verklaarden zich voor wyzigingen, maar zy begeerden geene twee kamers, waarop de Fransche Koning *Lodewyk XVIII* byzonder stond. Zy achtten de instelling van twee kamers als minder afdoende en als nutteloos, onder het bestaande stelsel; en bovendien wilden zy zich door geen vreemde magt de wet laten voorschryven.

Het zal onzen lezers, daar nu de Constitutie allerwegen in Spanje is uitgeroepen, niet ongevallig zyn, ook met de geschiedenis dezer Constitutie eenigzins nader bekend te worden:

De Constitutie van 1812, door de 134 leden der Cortes den 18den Maart 1812 te Cadix opgesteld en geteekend, ontving den 20sten daaropvolgende den eed van het regentschap, dat in naam van Ferdinand regeerde. De bondgenooten van Spanje, namelyk Groot-Brittanje, Zweden, Denemarken, Pruissen, enz., en zelfs Rusland erkenden deze Constitutie, die, na het binnenrukken van Wellington te Madrid, in die hoofdstad bezworen werd.

Den 2den February 1814 beslisten de Cortes, dat Ferdinand zelf den eed op de Constitutie zou doen; doch de Koning, naar Spanje teruggekeerd, en op aanraden van den Hertog d'Infantado en den Generaal Elio, verklaarde zich tegen de Constitutie by eene proclamatie, gedagteekend uit Valencia den 4den Mei; na de Ministers en de voornaamste leden der Cortes, onder anderen Don Angustin Arguelles, te hebben doen in hechtenis nemen, deed hy zynen intogt te Madrid.

De Militaire insurrectie van January 1820 en de gisting, die in de voornaamste steden heerschte, noodzaakte Koning Ferdinand tot het teekenen van het dekreet van 7 Maart, waarin hy verklaarde bereid te zyn tot het zamenroepen der Cortes en tot het bezweren der Constitutie van 1812. Den 10den Maart vaardigde hy een manifest uit, zakelyk bevattende, dat hy in 1814 de Constitutie niet had aangenomen, omdat hy dezelve als strydig beschouwde met den wil der natie; maar dat hy voortaan de hechtste steun zou wezen van de grondwet welke, hy bezworen had. Dienzelfden dag nog deed hy aan de Junta voorstellen om de individuele vryheid en de vryheid der drukpers te verzekeren. De afschaffing der feodale en hierarchische vormen, enz., maakte de oplettendheid der vier kontinentaal-Mogendheden gaande; in het kongres van Verona, gehouden in December 1822, verklaarde men zich met kracht voor eene wyziging der Constitutie van 1812, eene wyziging, die volgens Art. 375 eerst wettelyk mogelyk was na eenen wezenlyken duur van acht jaren. De vertegenwoordigers van Rusland, Pruissen en Oostenryk verlieten Madrid, en de Fransche Gezant werd terug geroepen ten gevolge der krygshaftige houding, welke Frankryk na de troonrede van 28 January aannam. Dienzelfden dag schorsten de Cortes de handels-betrekkingen met Oostenryk, Pruissen en Rusland.

De Constitutie van 1812 hield wederom op ten gevolge der expeditie van den Hertog van Augoulême, en de eerste daad van Koning Ferdinand was om nul en van geene waarde te verklaren al de besluiten van het constitutionele Gouvernement van den 7den Maart 1820 tot den 1sten October 1823, zynde gedurende dien tyd de Koning niet in het genot zyner vryheid geweest.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.